

دستورات ویژه رئیس قوه قضاییه برای اصلاح شرکت های دولتی

رئیس قوه قضاییه روز گذشته در نشست شورای عالی قوه قضاییه با اشاره به لزوم بررسی شرکت های دولتی و این که بودجه تخصیصی به این شرکت ها بیش از بودجه دولت است، گفت: در اینجا به رئیس سازمان بازرسی کل کشور دستور می دهم تا بررسی ویژه و جامعی را پیرامون این شرکت ها به عمل آورد. باید یک اقدام جامع و آسیب شناسانه در باب این شرکت ها صورت گیرد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی اژه‌ای با توجه به اهتمام این قوه به مقوله بررسی وضعیت اعضای این شرکت در سال های گذشته و شناسایی بالغ بر ۱۵۳۵ عضو هیات‌مدیره شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت که عضویت آنها مغایر با قانون بوده است، گفت: تعدادی از آنها با ورود سازمان بازرسی استعفا دادند؛ برای ۲۵۹ نفر از آنها نیز که به قانون تمکین نکردند، پرونده کیفری تشکیل شد.حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای افزود: تاکید مؤکد دارم که موضوع مورد اشاره باید با جدیت دنبال شود. این مقوله، آسیب‌زا و زمینه فساد است. علاوه بر اهتمام ویژه درخصوص تکلیف تمامی آن ۲۵۹ نفری که برای شان پرونده کیفری تشکیل شده، باید مالی که تمامی آن ۱۵۳۵ نفر نیز تحصیل کرده‌اند، مورد بررسی جامع قرار گیرد و چنانچه نامشروع و مغایر با قانون بوده، مسترد گردد. سازمان بازرسی کل کشور در این فقره، در تکمیل اقدام قبلی یک اقدام قاطع، ضربتی ودقیق دیگر انجام دهد. وضعیت فعلی شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت باید اصلاح شود.

■ ■ ■

بقایي: آمریکا باید همه اقدامات خود علیه ایران را متوقف کند

سخنگوی وزارت امور خارجه امروز در نشست هفتگی با خبرنگاران در پاسخ به سؤال خبرنگار جام جم، مبنی بر این که جمهوری اسلامی ایران در واکنش به پیشنهادهای تازه‌ای که اخیرا از سوی واشنگتن دریافت کرده، شروط خود را از طریق میانجی‌ها به ایالات متحده گفته است، درخصوص جزئیات بیشتر این شروط گفت: صورت‌مسأله خیلی روشن است. ما در ۲۸ خرداد به تفاهمی دست یافتیم و دو کشور در بالاترین سطح امضا کردند و ۲۱ روز بعد آمریکا یک طرفه آن را نقض کرد و اقدامات غیرقانونی و تجاوزکارانه‌اش را ازسرگرفت و تشدید کرد؛ ازجمله محاصره دریایی و جنگ اقتصادی.

اسماعیل بقایي ادامه داد: روشن است که آمریکا باید چه کاری انجام دهد. همه اقدامات غیرقانونی علیه ایران را متوقف و جنایات را جریان ر چه‌کم‌هایی را که وضع کرده و جنگ اقتصادی‌ای را که آغاز کرده است، متوقف کند.

سخنگوی وزارت امور خارجه اظهار کرد: بنابراین فکر نمی‌کنم موضوع غامض یا پیچیده‌ای در رابطه با تحولات منطقه وجود داشته باشد. مادامی که آمریکا بر تداوم اقدامات تجاوزکارانه خود، محاصره دریایی و سایر اقداماتی که خلاف حقوق بین‌الملل و مصادقات عمل تجاوزکارانه هستند، اصرار داشته باشد و آنها را ادامه دهد، قطعاً جمهوری اسلامی ایران هم قطعاًعهان اقداماتی را که لازم باشد، ادامه خواهد داد.

■ ■ ■

شهادت امام جماعت مسجد محمد رسول الله (ص) زاهدان

امام جماعت مسجد محمد رسول‌الله (ص) زاهدان به دست افراد ناشناس ترور شد. روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه روز گذشته باصдор بیانیه‌ای اعلام کرد: در پی شکست های پی در پی گروهک های تروریستی و متلاشی شدن چندین تیم تروریستی در استان سیستان و بلوچستان، گروهک های تروریستی وطن فروش، دست به ترور مولوی اهل سنت یوسف گرگیچ که به عنوان شخصیتی موثر در وحدت شیعه و سنی در استان و یکی از مولوی های خوشنام ودوست داشتنی بود زدند. فرمانده انتظامی شهرستان زاهدان ضمن اعلام این خبر گفت: شناسایی و دستگیری عامل یا عاملان این اقدام در دستور کار پلیس قرارگرفته وتحقیقات انتظامی و اطلاعاتی در این خصوص ادامه دارد.

■ ■ ■

یک پیهاد دیگر آمریکادر تور سپاه

روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی روز گذشته دوباره خبر از شکار یک پیهاد دیگر آمریکایی داد تا کلکسیون شکار سپاه‌غنی‌تر شود.
براساس بیانیه سپاه روز گذشته یک فروند پیهاد MQ۱ توسط سامانه نوین پدافند پیشرفته هوافضای سپاه و تحت کنترل شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور بر فراز آسمان تنگه هرمز رهگیری و منهدم شد.

قرار بود رئیس سازمان انرژی اتمی ایران به وین برود، پشت تریبون هفتادمین کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بنشیند و درباره برنامه هسته‌ای ایران، حمله به تأسیسات هسته‌ای کشورو آینده همکاری تهران وآژانس سخن بگوید؛ اما یک تصمیم سیاسی در واشنگتن، همه چیز را تغییر داد. آمریکارسمابا معافیت سفر

محمد اسلامی مخالفت کرد، درخواست معافیت رد شد و اتریش از ورود رئیس هیأت ایرانی جلوگیری کرد، حالا پرسش این است که چرا آژانس در برابر این دخالت سیاسی سکوت کرده و به جای اعتراض به واشنگتن، بازهم ایران را به «همکاری» فرامی‌خواند؟

ماجرأ آن قدر روشن است که حتی نماینده آمریکا هم نتوانست نقش واشنگتن را انکار کند. نماینده ایالات متحده در کنفرانس عمومی آژانس اذعان کرد که کشورش با درخواست معافیت سفر اسلامی مخالفت کرده است. نماینده اتریش نیز گفت وین برای سفر رئیس سازمان انرژی اتمی ایران درخواست معافیت کرده بود، اما این درخواست رد شد و اتریش در نتیجه خود را موظف به جلوگیری از ورود ا دانست.

یعنی برخلاف فضاسازی های اولیه، ماجرایک مشکل ساده کنسولی یا نقض در روند صدور ویزا نبود. ویزای اسلامی صادر شده بود و سپس تحت فشار سیاسی لغوگردید.

آژانس؛ مطالبه‌گر از ایران، ساکت مقابل آمریکا

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، روز دوشنبه در همان کنفرانسی که رئیس سازمان انرژی اتمی ایران اجازه حضور در آن را پیدا نکرد، بار دیگر ایران را به همکاری فراخواند.

گروسی گفت می‌داند ادامه دگریری شرایط دشواری ایجاد کرده، اما ایران باید با آژانس تعامل کند. او حتی هشدار داد تا زمانی که همکاری از سرگرفته نشود، نه وضعیت قابل پیش‌بینی خواهد بودو نه اطمینان و اعتماد شکل خواهد گرفت.

این سخنان در شرایطی مطرح می‌شود که تأسیسات هسته‌ای ایران هدف حمله نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی قرار گرفته است. اما اگر آژانس واقعا نگران اجرای پادمان هاست، چرا مطالبه نخست آن نباید از حمله‌کنندگان باشد؟ چرا گروسی همان قدر که از ایران «همکاری» می‌خواهد، از آمریکا و رژیم صهیونیستی نمی‌خواهد به

صلاه قرار بود فرصتی برای ایران و عمان باشد تا حاصل هفته‌ها مذاکره درباره ترتیبات جدید دریانوردی در تنگه هرمز را به کشورهای ساحلی منطقه ارائه کنند، اما این نشست پیش از برگزاری به تعویق افتاد. بااین حال تفاهم ایران و عمان پایرجاست و حتی تعویق نشست نیز اصل این تفاهم را متوقف نکرده است.

وزارت خارجه عمان دلیل رسمی تعویق را فراهم شدن شرایط مناسب برای گفت‌وگوی سازنده و دستیابی به اجماع اعلام کرد؛ اما تهران جزئیات بیشتری ارائه داده است. اسماعیل بقایي، سخنگوی وزارت خارجه، صراحتا تأیید کرد که عربستان درخواست کرده این نشست فعلا برگزار نشود.

ابتکاری که متوقف نشده است

بخش مهم‌تر سخنان بقایي اما جایی است که او از اصل تفاهم تهران و مسقط دفاع می‌کند. به گفته سخنگوی وزارت خارجه، ایران و عمان پس از هفته‌ها مذاکره درباره تأمین مسیرهای

حضور رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در نشست آژانس با قلدری آمریکا و سکوت گروسی لغو شد

بی خاصیت مثل ان پی تی

تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان حمله نکنند؟

چرا مدیرکل آژانس درباره امنیت تأسیسات و بازرسان، به همان اندازه که درباره دسترسی به تأسیسات ایران سخن می‌گوید، از واشنگتن توضیح نمی‌خواهد؟ به همین دلیل ادعای استقلال و بی‌طرفی آژانس بایک آزمون جدی روبه‌رو شده است.

ایران؛ کشوری که بازرسی شد، اما مصون نماند

ایران عضو NPT است. برنامه هسته‌ای ایران نیز سال‌ها تحت نظارت آژانس قرار داشته و تهران پیش از جنگ، دسترسی‌ها و همکاری‌های گسترده‌ای را در اختیار این نهاد قرار داده بود.

اسناد آژانس نشان می‌دهد ایران طی سال‌های گذشته در زمره کشورهای بوده که حجم قابل توجهی از فعالیت‌های راستی‌آزمایی و بازرسی در آنها انجام شده است. در دوره اجرای برجام نیز دامنه

گزارش

نشست منطقه‌ای صلاله به دلیل کارشکنی سعودی به تعویق افتاد؛ با این حال تهران و مسقط آماده اعلام تفاهم هستند

نشستی که برگزار نشد

نیست. شاید منطقه و جهان برداشت اشتباهی از این ماجرا داشت. کاهش قیمت نفت پس از اعلام نشست صلاله به خوبی گویای این اشتباه برداشت بود.

تفاهم تهران – مسقط؛ گام بعدی چیست؟

مهم‌ترین بخش اظهارات بقایي شاید جمله پایانی او باشد. سخنگوی وزارت خارجه اعلام کرد که تفاهم بین ایران و عمان، به عنوان دو دولت ساحلی، نهایی شده و تهران و مسقط پس از مشورت درباره گام بعدی، درباره نحوه اعلام یا ثبت این تفاهم تصمیم خواهند گرفت.

یادداشت

مجید رضایا | پژوهشگر و منتقد

فرسایش ساختاری نظام تصمیم‌گیری آمریکا

این مقاله با مقایسه نظام‌مند کابینه جنگ ویتنام در دوران جانشون و نیکسون با کابینه جنگ ایران در دولت دوم ترامپ، فرسایش ساختاری نظام تصمیم‌گیری امنیت ملی آمریکا را در فاصله ۶۰ سال واکاوی می‌کند، یافته‌ها نشان می‌دهد که اگرچه چارچوب نهادی ظاهری حفظ شده است، سه ستون اصلی تصمیم‌گیری - مناظره بین‌نهادی، کانال‌های بیان مخالفت، و ارزیابی اطلاعاتی حرفه‌ای - به‌طور سیستماتیک فرسوده شده‌اند. در دوران ویتنام، اختلاف مک‌نامارا و راسک هنوز در چارچوب نهادی عمل می‌کرد و هویت دوگانه کیسنجر به‌عنوان «فقدان ارزیابی مستقل» هشدار تلقی می‌شد. در دوران ایران، نبرد رویبو و هگست از مناظره سیاسی به «بازی قدرت غیررسمی» بدل شده و هویت دوگانه رویبو/وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی) توسط جان بولتون «فروپاشی همه‌جانبه هماهنگی در تصمیم‌گیری و اجراء» توصیف شده‌است. مقاله در پایان استدلال می‌کند که این فرسایش، نه یک عقب‌نشینی موقت، بلکه تخریب تدریجی سازوکارهای خودتصحیحی نظام است و نتیجه آن، ساختاری است که در بحران، توانایی یادگیری و اصلاح خطا را از دست داده است.

کلیدواژه‌ها: کابینه جنگ، ویتنام، ایران، مک‌نامارا، راسک، رویبو، هگست، کیسنجر، نیکسون، ترامپ، تصمیم‌گیری امنیت ملی.

۱. مقدمه: دو کابینه جنگ، یک مسأله ساختاری

در ژوئیه ۱۹۶۵، لیندون جانسون در اتاق وضعیت کاخ سفید با یک انتخاب روبه‌رو بود: آیا نیروی زمینی به ویتنام اعزام کند؟ وزیر دفاع او، رابرت مک‌نامارا، در ابتدا («در برابر گسترش تعهد در ویتنام مقاومت می‌کرد» و به جای اعزام نیروی زمینی، در جست‌وجوی «اقدامات قابل‌انکار» و طرح بمباران بود (Bashai Novosejt, 2019)). وزیر خارجه‌اش، دین راسک، در تقریبا تمام دوران تصدی خود بر تشدید نظامی اصرار می‌ورزید. تنش میان این دو، در چارچوب نهادی عمل می‌کرد. ۶۰ سال بعد، در مارس ۲۰۲۶، اتاق وضعیت ترامپ شاهد تبریذی از جنس دیگر بود. مارکو رویبو، وزیر خارجه، و پیت هگست، وزیر دفاع، بر سر اعزام نیروی زمینی به ایران «نزدیک به گلاویز شدن» رسیدند (Middle East Eye, 2026a). منابع پتناگون به هگست لقب «مک‌نامارای احق» داده بودند (Independent, 2026).

دو کابینه جنگ، ساختار ظاهری مشابه - رئیس جمهور، وزیر خارجه، وزیر دفاع، مشاور امنیت ملی - اما منطق درونی کاملا متفاوت. این مقاله می‌کوشد تا فراتر از مقایسه شخصیت‌ها، دگرگونی ساختاری نظام تصمیم‌گیری را واکاوی کند؛ از ویتنام به ایران، معماری تصمیم‌گیری امنیت ملی آمریکا چه تحولی را از سر گذرانده است؟

۲. آینه تاریخی نقش‌ها: مک‌نامارا و راسک، رویبو و هگست

۲.۱. ویتنام: سیاست بوروکراتیک مهارشده

در دوران ویتنام، رابطه مک‌نامارا و راسک نمونه کلاسیک بازی بروکراتیک بود. مک‌نامارا در اوایل دهه ۱۹۶۰ «در برابر گسترش تعهد در ویتنام مقاومت می‌کرد» و در سال انتخابات، دو بار به جنوب ویتنام فرستاده شد تا «نگرانی‌های منتقدان باقوه سیاست جانسون را آرام کند» (Bashai Novosejt, 2019). جانسون بر رویز دفاع خود فشار می‌آورد تا «چیزی نظامی» به رئیس ستاد مشترک بدهد. پاسخ مک‌نامارا «جست‌وجوی اقدامات قابل‌انکار» بود که در نهایت «به حمایت از طرح بمباران به‌عنوان جایگزین اعزام نیروی زمینی چرخید» (Bashai Novosejt, 2019). راسک اما نقش پیچیده‌تری داشت. او در تمام دوران تصدی خود حامی سرسخت تشدید نظامی بود، اما وزارت خارجه او درگیر نوعی «ضد دیپلماسی» شده بود.

روسیه، چین و نیجر مخالفت کردند.

واشنگتن تلاش می‌کند پرونده هسته‌ای ایران را از یک موضوع فنی و پادمانی به یک پرونده امنیتی و سیاسی تبدیل کند؛ پرونده‌ای که در آن ایران در جایگاه متهم قرار گیرد و آمریکا در جایگاه مطالبه‌گر.

سخنان کریس رایت، وزیر انرژی آمریکا، در کنفرانس عمومی نیز دقیقا در همین چارچوب قرار داشت. او ایران را به نقض تعهدات پادمانی و نبود شفافیت متهم کرد و گفت تهران باید میان انزوا و همکاری با جامعه بین‌المللی یکی را انتخاب کند.

اما یک بخش از روایت رایت عمدا حذف شده بود: کشوری که امروز از ایران درباره وضعیت تأسیسات هسته‌ای سؤال می‌کند، خود مستقیما در حمله به همان تأسیسات مشارکت داشته است.

مخالفت‌ها با سیاسی کاری آژانس

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین، به ممانعت از حضور اسلامی اعتراض کرده و آن را نمونه‌ای از اعمال فشار سیاسی علیه یک کشور عضو آژانس دانسته است.

حتی آنتونیو گوتشر، دبیرکل سازمان ملل متحد، در پیام خود به کنفرانس عمومی آژانس بر ضرورت حرفه‌ای‌گری، بی‌طرفی و توانمندی فنی این نهاد تأکید کرد.

یک سؤال از گروسی

اکنون توپ در زمین آژانس است. ایران بارها اعلام کرده است که اصل همکاری فنی با آژانس را نفی نمی‌کند؛ اما همکاری‌های مشروط به رعایت حقوق ایران، تأمین امنیت تأسیسات، حفاظت از اطلاعات محرمانه و رفتار حرفه‌ای و مستقل آژانس می‌داند. پرسش این است که چرا گروسی این بخش از ماجرا را نمی‌بیند؟ چرا وقتی آمریکا رسماً اعتراف می‌کند که با معافیت سفر رئیس سازمان انرژی اتمی ایران مخالفت کرده، مدیرکل آژانس به جای اعتراض به این فشار سیاسی، دست خود را به سوی ایران دراز می‌کند؟ چرا آژانس از ایران می‌خواهد اعتماد کند، اما خودش حاضر نیست در برابر حمله به تأسیسات تحت پادمان، موضعی همسنگ و روشن اتخاذ کند؟ و مهم‌تر از همه: NPT برای کشوری که به تعهداتش پایبند است اما تأسیساتش بمباران می‌شود، چه تضمینی ایجاد می‌کند و آیا این حق را برای ایران ایجاد نمی‌کند که از این سازوکار بیهوده و چه‌سامضر خارج شود؟

این یعنی تعویق صلاله، پرونده را نه‌بسته است. برعکس، اکنون این سؤال مهم‌تر روی میز قرار دارد که ایران و عمان این تفاهم را چگونه و در چه قالبی به کشورهای منطقه و سپس نهادهای بین‌المللی مرتبط با کشتیرانی اعلام خواهند کرد؟ اگر نشست صلاله برگزار می‌شد، کشورهای ساحلی در جریان جزئیات، نقشه‌ها و چارچوب مورد توافق تهران و مسقط قرار می‌گرفتند. اکنون باید منتظر ماند تا ببینیم ایران و عمان بدون آن نشست، چه قالبی برای اعلام این توافق انتخاب می‌کنند. عربستان با درخواست تعویق، نشان داد که هنوز میان کشورهای ساحلی منطقه اجماع وجود ندارد. بحرین نیز پیشتر اعلام کرده بود که در نشست‌های جمعی با ایران شرکت نخواهد کرد تا زمانی که روابط دیپلماتیک دو کشور از سر گرفته شود. پاسخ تهران به کارشکنی‌ها در ارتباط با نشست عمان درخصوص تعیین تکلیف تنگه هرمز روشن است: این تصمیم باید با نقش محوری ایران و مشورت عمان انجام شود، نه با نسخه‌ای که از بیرون منطقه نوشته می‌شود.

یادداشت

مصطفی مصلح‌زاده | دیپلمات پیشین

شرایط یمن به عقب باز نمی‌گردد

پس از آن‌که جنبش انصارالله با همراهی چهره‌های مستقل و وطنی توانست برخلاف تمام تمایلات آمریکایی‌ها و سعودی‌ها بر صعنا مسلط شود و دولت مورد حمایت آل سعود را به زیر بکشد و حکومتی ملی و مستقل تشکیل دهد، شاهد سال چند سال جنگ علیه این حکومت بودیم که وقتی در نهایت بی‌ثمر ماند، به ناچار ائتلاف سعودی-اماراتی به یک آتش بس تن داد. البته این آتش بس در چارچوب توافقی شکل گرفت که میان ایران، عربستان و چین در پکن انجام شده بود.

در آن توافق، قرار بود سعودی‌ها در مذاکرات با یمن، مشکلات این کشور را به تفاهم حل‌وفصل کنند اما متأسفانه از آن سال تا امسال هیچ‌گونه تغییری در مشکلات یمن مانند تداوم محاصره هوایی و دریایی و محدودیت‌هایی در زمینه ورود کالا و موارذی از این قبیل شاهد نبودیم که فرصت کافی برای توضیح جزئیات آن وجود ندارد. یمنی‌ها متوجه شدند سعودی‌ها اساسا قصد دارند این فشار و محاصره این مساله نشان می‌دهد جبهه مقاومت توان فوق‌العاده‌ای دارد. گاهی این جبهه در شرایط بسیار سخت و محدودکننده‌ای قرار می‌گیرد اما ناگهان پیروزی‌های بسیار بزرگی به دست می‌آورد که شاید برای بسیاری باورنکردنی باشد؛ مانند آنچه ایران در تنگه هرمز در مقابل آمریکا به دست آورد یا آنچه یمن در تنگه باب‌المندب در برابر سعودی‌ها و آمریکا به دست آورد. باید توجه داشت وقتی می‌گوییم سعودی، در واقع آمریکا نیز مطرح است و تفاوت چندانی میان این دو وجود ندارد. در حال حاضر به نظر می‌رسد، شرایط دیگر به وضعیت قبل بازخواهد گشت. نه سعودی‌ها چنین توانی دارند تا بتوانند این شرایط را تغییر دهند و نه آمریکایی‌ها چنین امکانی را دارند. آمریکایی‌ها با توجه به تحمل ضربات سنگین نظامی در جنگ با ایران، اساسا وارد جنگ با یمن نخواهند شد. از طرف دیگر، سعودی‌ها نیز توانایی آن را ندارند تا شرایط را تغییر دهند و به وضعیت قبل از پیروزی‌های یمن بازگردانند؛ به‌حتمل بسیاری دوباره محاصره‌های هوایی، دریایی و زمینی. بنابراین، با احتمال بسیار زیاد این پیروزی‌ها تثبیت خواهد شد و تثبیت قدرت دولت انقلابی یمن، در نهایت سعودی‌ها و همچنین دیگر متحدان آمریکا را وادار خواهد کرد تا تسلیم شرایط جدید شوند.

متن کامل را در
جام جم آنلاین
بخوانید

متن کامل را در
جام جم آنلاین
بخوانید